

Psychologia śledcza i sądowa

Forensic and criminal psychology

Program studiów dla przedmiotu obowiązujący od cyklu kształcenia	2024/2025
Kierunek studiów	Psychologia
Rok i semestr studiów	Rok III/ Semestr VI
Poziom kształcenia	Studia I stopnia
Profil kształcenia na kierunku	Ogólnoakademicki
Moduł kształcenia dla przedmiotu	Specjalnościowy
Nazwa specjalizacji (jeśli przedmiot specjalizacyjny)	Psychologia stosowana
Status przedmiotu	Do wyboru

Forma zajęć	Liczba godzin		ECTS	Forma zaliczenia	Waga
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne			
Wykład	30	24	4	Egzamin	100%
Razem za zajęcia dydaktyczne	30	24			
Praca własna studenta	50	56			
Ogółem	100	100			

Cele kształcenia dla przedmiotu

1.	Wprowadzenie studentów w obszar i problematykę psychologii sądowej, zarówno w kontekście naukowym jak i praktycznym.
2.	Zapoznanie studentów z najważniejszymi teoriami i modelami psychologicznymi próbującymi wyjaśnić zjawisko przestępczości na poziomie indywidualnym.
3.	Szczegółowe przedstawienie roli i funkcji psychologa w kontekście śledczym i sądowym oraz możliwości rozwoju kariery w kontekście psychologii sądowej.

Efekte uczenia się

WIEDZA			
L.p.	Efekte przedmiotowe (Student zna i rozumie)	Odniesienie do efektów kierunkowych	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W1	Student zna i rozumie współczesne perspektywy psychologiczne (osobowości, motywacji, neuropsychologii) na kwestię przestępstw.	Ps_WG10_Lic	Egzamin pisemny – pytania zamknięte.
W2	Student zna współczesne kierunki badań i rozwoju psychologii sądowej oraz jej zastosowania w praktyce, ze szczególnym uwzględnieniem rozwiązań mających pokrycie w dowodach naukowych.	Ps_WG12_Lic	Egzamin pisemny – pytania zamknięte.
W3	Student zna i rozumie paradygmatyczne różnice i płaszczyzny komplementarności pomiędzy psychologicznym, społeczno-kulturowym, a prawnym rozumieniem podstawowych koncepcji z zakresu sądownictwa (przestępstwo, poczynałość, resocjalizacja).	Ps_WG07_Lic	Egzamin pisemny – pytania zamknięte.

UMIĘTNOŚCI			
L.p.	Efekte przedmiotowe (Student potrafi)	Odniesienie do efektów kierunkowych	Metody weryfikacji efektów uczenia się
U1	Student potrafi wskazać na etapy i procedury psychologicznej analizy ryzyka popełnienia przestępstwa.	Ps_UW05_Lic	Egzamin pisemny – pytania zamknięte.
U2	Student potrafi opisać zakres praw, kompetencji i obowiązków psychologa występującego w roli biegłego sądowego.	Ps_UO01_Lic	Egzamin pisemny – pytania otwarte.
U3	Student potrafi opisać funkcje i role psychologa w postępowaniach śledczych i sądowych.	Ps_UO01_Lic	Egzamin pisemny – pytania otwarte.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
L.p.	Efekte przedmiotowe (Student jest gotów do)	Odniesienie do efektów kierunkowych	Metody weryfikacji efektów uczenia się
K1	Student jest gotów do wykorzystywania i integrowania zróżnicowanych źródeł wysokiej jakości wiedzy psychologicznej – w szczególności pochodzącej od	Ps_KK04_Lic	Aktywność w trakcie zajęć (dyskusja, pytania i odpowiedzi).

	specjalistów z pokrewnych dziedzin – w formułowaniu stwierdzeń, opinii i diagnoz w kontekstach związanych z psychologią śledczą i sądową.		
K2	Student jest gotów do świadomego i odpowiedzialnego reprezentowania mocnych stron i ograniczeń psychologii śledczej i sądowej w przewidywaniu i zapobieganiu przestępczości.	Ps_KO01_Lic	Aktywność w trakcie zajęć (dyskusja, pytania i odpowiedzi).
K3	Student jest gotów do odpowiedzialnego i etycznego pełnienia roli biegłego sądowego w kontekstach związanych z psychologią sądową.	Ps_KK04_Lic	Aktywność w trakcie zajęć (dyskusja, pytania i odpowiedzi).

Treści kształcenia

L.p.	Treść kształcenia (tematyka zajęć)	Liczba godzin	
		Wykład	
		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
1.	Wprowadzenie do psychologii śledczej i sądowej. Miejsce psychologii w rozumieniu, zapobieganiu i odpowiadaniu na przestępstwa. Psychologia śledcza i sądowa jako nauka i jako praktyka. Płaszczyzny powiązań między tradycyjną psychologią akademicką a psychologią sądową.	3	2
2.	Kompetencje psychologa sądowego: diagnoza, ocena i pomiar psychologiczny ryzyka przestępstwa, poczytalności, kompetencji rodzicielskich; terapia niepożądanych zachowań w kontekście psychologii sądowej; poradnictwo i szkolenia w zakresie przesłuchiwanie, profilowania; opiniowanie w roli biegłego sądowego.	3	2
3.	Psychologiczne teorie przestępczości. Podejście ewolucyjne, biopsychologiczne, poznawcze, społeczno-rozwojowe, środowiskowe, społeczno-kulturowe. Model integratywny.	3	2
4.	Zdrowie psychiczne, zaburzenia psychiczne, poczytalność – perspektywa psychologii sądowej. Ryzyko popełnienia przestępstwa. Definicja zaburzenia psychicznego. Powiązania między psychopatologią a agresją i przestępczością – przegląd badań empirycznych. Zaburzenia psychiczne, zaburzenia intelektualne, poczytalność – różnice koncepcyjne.	3	2
5.	Pomiar psychologiczny w psychologii śledczej i sądowej. Proces szacowania ryzyka popełnienia przestępstwa – źródła danych, metody, integracja. Profilowanie pod kątem wskazanych interwencji terapeutycznych/resocjalizacyjnych. Pomiar i diagnoza osób skazanych – zachowania agresywne, przestępstwa seksualne.	3	3
6.	Pomiar psychologiczny w badaniach naukowych z zakresu psychologii śledczej i sądowej. Czynniki ryzyka i czynniki ochronne w populacjach przestępców i ofiar – przegląd badań empirycznych. Czynniki genetyczne i neuropsychologiczne: impulsywność, agresja. Czynniki rozwojowe i psychospołeczne. Czynniki środowiskowe, ekonomiczne.	3	3
7.	Psychologia przesłuchań – procesy poznawcze, uwagowe i pamięciowe świadków. Metody przesłuchań oparte na dowodach naukowych. Wywiad poznawczy (<i>cognitive interview</i>). Przesłuchania dzieci i osób nieletnich. Wykrywanie kłamstw – fakty i mity, przegląd badań empirycznych.	3	3
8.	Interwencje psychologiczne i psychoterapia w kontekście sądowym. Możliwości resocjalizacji i terapii przestępców – osoby nieletnie, zachowania agresywne, przestępstwa seksualne, zaburzenie osobowości antyspołecznej. Przegląd dostępnych interwencji i programów terapeutycznych. Badania na temat skuteczności.	3	3
9.	Etyka zawodu psychologa w kontekście psychologii śledczej i sądowej. Trafność i generalizacja dowodów naukowych. Skuteczność profilowania, wykrywania kłamstw – dowody empiryczne. Prawa podejrzanych, przestępców, ofiar. Zakres obowiązków i możliwości psychologa sądowego. Etyka procesu przesłuchań. Etyczne dylematy i konflikty ról w pracy psychologa sądowego.	3	2
10.	Psychologia policji. Osobowościowe i motywacyjne predyspozycje policjantów. Psychologiczna perspektywa na policję jako grupę i instytucję. Problemy i potrzeby psychologiczne policji – stres, trauma psychologiczna, samobójstwa. Potencjał i zastosowania psychologii w policji – techniki komunikacji, de-eskalacji, przesłuchań, profilowania. Negocjacje zakładnicze.	3	2
Razem		30	24

Metody kształcenia

Forma zajęć	Metody kształcenia
Wykład	Wykład informacyjny i prezentacja multimedialna, analiza przypadków i przykładów, dyskusja, debata.

Warunki zaliczenia

Sposób zaliczenia	Wagi (%)
	Wykład
Egzamin pisemny	100
Razem	100

Rozliczenie pracy własnej studenta

L.p.	Czynności w ramach pracy własnej	Oznaczenie czynności (wpisać TAK lub NIE)	Szacowana liczba godzin	
			Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
1.	Lektura obowiązkowa	TAK	25	31
2.	Przygotowanie do egzaminu	TAK	25	25
Razem			50	56

Literatura obowiązkowa

1.	Taylor, S. (2024). <i>Forensic psychology. The basics</i> . Routledge.
2.	Memon, A., & Gawryłowicz, J. (2018). The cognitive interview. <i>The handbook of communication skills</i> , 511-530.
3.	Holyst, B. (2023). <i>Psychologia kryminalistyczna: teoria i praktyka śledczo-sądowa</i> . Difin.

Literatura uzupełniająca

1.	Dukała, K., Kabzińska, J., Rode, D., Zalewska-Łunkiewicz, K. (2020). <i>Kliniczna psychologia sądowa</i> . Wydawnictwo Naukowe PWN.
2.	Depko, A. (2021-2023). <i>Seksuologia sądowa</i> . Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich.
3.	Otto, R. K., & Heilbrun, K. (2019). The practice of forensic psychology: A look toward the future in light of the past. In <i>Clinical Forensic Psychology and Law</i> (pp. 467-480). Routledge.

Inne materiały dydaktyczne

1.	
2.	
3.	